

Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna

Sóknarfæri sveitarfélaga

Kynningarfundur, Grand hóteli, 15. feb. 2019

Kjartan Már Kjartansson, bæjarstjóri Reykjanesbæjar

Hlutverk sveitarfélaga

- Mikilvægur hluti „hins opinbera“
- Annast lögboðin verkefni
- Veita góða þjónustu
- Auka lífsgæði íbúa og gesta
- Skiptar skoðanir um hvað gerir samfélag betra
- Mikilvægt að skilgreina og ná saman um hvað telst „árangur“ í starfseminni

Hvað telst ÁRANGUR í starfseminni?

- Háar tekjur pr. íbúa?
- Lágur álögur? Útsvar, fasteignaskattur?
- Mikil þátttaka í skipulögðu íþróttastarfi?
- Mikil íbúafjölgun? Fjöldi íbúða í byggingu?
- Stórt eða lítið félagslegt húsnæðiskerfi?
- Margar eða fáar greiningar á börnum?
- Hár eða lágur fjárhagsstuðningur?
- Móttaka hælisleitenda?
- Mikil umferð ferðamanna?
- Fjöldi nemenda pr. kennara? Einkunnir?
- Margar eða fáir nýbúar af erlendu bergi?
- Ókeypiskólalámatúr? Ritföng?
- Mikið magn flokkaðs sorps?
- Fjöldi og stærð stóriðjufyrirtækja?
- „Tonn yfir kant“ í iðnaðarhöfn?
- Mikil orkuframleiðsla?
- Lítil orkunotkun?
- .....o.s.frv.

Mælaborð

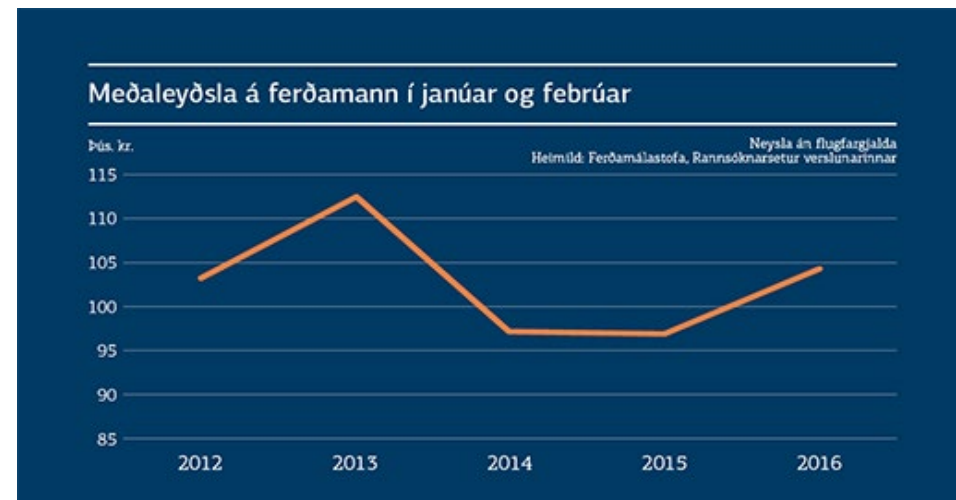
- Mælikvarðar teknir saman í mælaborð
- Áhersla á lykilþætti, forgangsraða eftir mikilvægi
  - 1. Innanlands
  - 2. Innanlands+Alþjóðasamstarf
  - 3. Alþjóðasamstarf
- Varast að hafa of marga mælikvarða í mælaborðinu, auðvelt að detta í þá gryfju

Tilgangur mælinga

- A. Fylgjast með framgangi sama mælikvarða á milli tímabila EFTA.....
- B. Bera saman við aðra annars staðar

- Ef A. þá EKKI nauðsynlegt að mælikvarðar séu samræmdir
- Ef B. þá nauðsynlegt að mælikvarðar séu samræmdir (epli og epli)

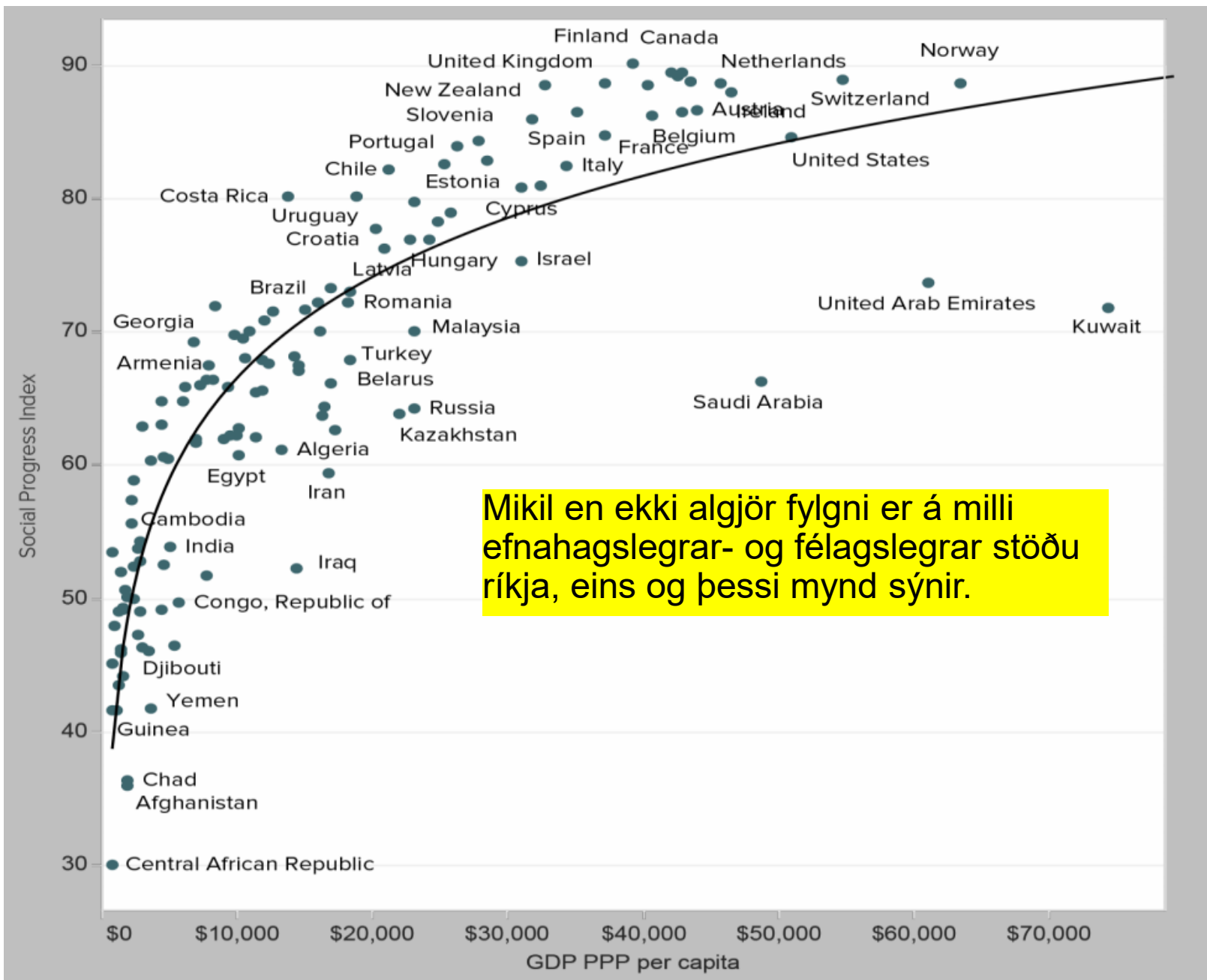

Fjárhagslegir mælikvarðar

- Verið ráðandi síðast liðin 90 ár
  - Þjóðarframleiðsla
  - Hagvöxtur
  - Verðbólga
  - Launapróun
  - Skuldir
  - Eignir
  - Framlegð
  - Rekstrarjöfnuður
- o.s.frv.

Fjármálareglur sveitarstjórnarlaga

6. grein reglugerðar nr. 502/2012

Fjárhagsleg viðmið.

Til að ná markmiðum laga um fjárhagslega sjálfbærni og jafnvægi í rekstri skulu sveitarstjórnir tryggja að:

a) JAFNVÆGISREGLA:

Samanlögð heildarútgjöld til rekstrar vegna A- og B-hluta í reikningsskilum séu á hverju þriggja ára tímabili ekki hærrí en sem nemur samanlögðum reglulegum tekjum.

b) SKULDAREGLA:

Heildarskuldir og skuldbindingar A- og B-hluta í reikningsskilum séu ekki hærrí en nemur 150% af reglulegum tekjum samkvæmt þeim reikniáðferðum sem lýst er í IV. kafla reglugerðar þessarar.

Samfélagslegir mælikvarðar finnast víða

- Niðurstöður, samantektir og hugmyndir eða tillögur annarra mælinga og mælikvarða má finna m.a. í Heilsuvísium Landlæknisembættisins, Skólapúlsinum, Vísitölu félagslegra framfara, Lögreglu, Þjóðskrá og víðar
- Í samanburði Samtaka atvinnulífisins á fjármálum 12 stærstu sveitarfélaga Íslands segir m.a. í lokaorðum;

"Það er miður að ekki sé gerður opinber samanburður á þjónustu milli sveitarfélaga sem væri mjög til bóta. Það myndi bæði auka gagnsæi og jafnframt stuðla að aukinni samkeppni milli sveitarfélaga um að tryggja sem besta og hagkvæmasta þjónustu".

Dæmi um undirmarkmið; 9C aðlagð

3. Heilsa og vellíðan;

3.5 Efldar verði forvarnir og meðferð vegna misnotkunar vímuefna, þar á meðal fíkniefna og áfengis

4. Menntun fyrir alla;

4.C Eigi síðar en árið 2030 verði framboð á menntuðum og hæfum kennurum aukið verulega, meðal annars með alþjóðlegri samvinnu um kennaramenntun í þróunarlöndum, einkum þeim sem eru skemmst á veg komin og smáeyríkjum.

9. Nýsköpun og uppbygging;

9.C Aðgengi að upplýsinga- og fjarskiptatækni verði aukið verulega og lagt kapp á að almenningur hafi aðgang að netinu á viðráðanlegu verði í þeim þróunarlöndum sem eru skemmst á veg komin. (RNB; í gegnum ljósleiðara??)

17. Samvinna um markmiðin;

17.3 Kallað verði eftir viðbótarfjármagni hvaðanæva að til handa þróunarlöndunum

1. Innanlands 2. Innanlands+Alþjóðasamstarf 3. Alþjóðasamstarf

Ímyndarmál

Þátttaka í viðurkenndum, alþjóðlegum samfélagsverkefnum og úttektum eins og Social Progress Index (Vísitala félagslegra framfara), ISO 37120 um sjálfbæra þróun og Heimsmarkmiðum SP getur aukið trúverðugleika sveitarfélaga t.d. gagnvart erlendum fjárfestum og fyrirtækjum

Mögulegt samstarf Reykjanesbæjar og Suðurnesjabæjar (Garður og Sandgerði) við ISAVIA á Keflavíkurflugvelli í skoðun

Tilgangur verkefnis að ná sem mestum samlegðaráhrifum í fjölmörgum verkefnum sem falla undir samfélagslegar áherslur Heimsmarkmiða og hafa bein áhrif á alla sem búa, starfa og heimsækja Suðurnes.

Markmið að leysa fjölbreytt samfélagsleg verkefni með auknu samstarfi sveitarfélaga og hagaðila á Suðurnesjum um sameiginlega hagsmuni út frá Heimsmarkmiðunum.

Áherslupættir 1) Atvinna og afkoma 2) Menntun og heilbrigði 3) Umhverfi

ISAVIA

Samantekt

Möguleg sóknarfæri sveitarfélaga eru margvísleg:

1. Skýr, sameiginleg markmið
2. Aukin lífsgæði íbúa
3. Þátttaka í verkefni á lands- og heimsvísu
4. Fylgjast með þróun mikilvægra lykilþátta
5. Samanburður héraðs og erlendis
6. Ímyndarmál
7. Samstarf við öflug fyrirtæki og félagasamtök
8. Samstarf við önnur sveitarfélög

Næstu skref / nánari upplýsingar má finna hér:

Heimsmarkmiðin á heimasíðu UN á Íslandi:

<https://www.un.is/heimsmarkmidin/>

Stöðuskýrsla verkefnastjórnar frá 2018:

<https://www.stjornarradid.is/lisalib/getfile.aspx?itemid=10adb4fe-7989-11e8-942c-005056bc530c>

Það sem Kópavogur er að gera:

<https://www.kopavogur.is/heimsmarkmidin#gildi>

Fá nánari kynningu t.d. frá upplýsingafulltrúa Heimsmarkmiðanna hjá Utanríkisráðuneytinu:

<https://www.stjornarradid.is/default.aspx?PageID=29754e64-a0d0-4eb9-af44-4379c690c07a>

Vísitala félagslegra framfara (SPI):

<https://www.socialprogress.is/>

ISO 37120 um sjálfbæra þróun samfélaga:

https://share.ansi.org/ANSI%20Network%20on%20Smart%20and%20Sustainable%20Cities/ISO%2B37120-2014_preview_final_v2.pdf

What Local Governments need to know:

https://www.uclg.org/sites/default/files/the_sdgs_what_localgov_need_to_know_0.pdf

Spurningar?

kjartan.m.kjartansson@reykjanesbaer.is

